

AI in trend

ดร.พนิศา พงษ์ไพบูลย์

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์
และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

IoT ปีนี้คึกคัก

ปัจจุบัน ไอโอที หรือ Internet of Things (IoT) กลายเป็นคำคูนหูที่แม้แต่คนทั่วไปนอกวงการไอทีก็รู้จัก แต่ย้อนหลังไปประมาณ 5 ปีใน พ.ศ. 2556 ผู้เขียนและทีมงานได้นำเสนอผลงานวิจัยระบบควบคุมเครื่องใช้ไฟฟ้าผ่านอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยี IoT และการประมวลผลคลาวด์ ผู้ฟังส่วนใหญ่ได้ยืมคำว่า ไอโอที เป็นครั้งแรกและมีความสับสนปนประหลาดใจมากกว่าเทคโนโลยีดังกล่าวจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ช่วงปี 2558 ตลาดของสินค้าและบริการไอโอทีในต่างประเทศคึกคักมาก มีสินค้าไอโอทีโดยเฉพาะในกลุ่มอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในบ้าน (Smart Home) ออกสู่ตลาดให้ผู้บริโภคได้เลือกใช้อย่างละลานตา

ในขณะที่ในเมืองไทย ความสนใจเรื่องไอโอทียังอยู่ในกลุ่มนักวิจัย นักประดิษฐ์เป็นหลัก ในขณะที่เดียวกันช่วงนั้นเป็นช่วงที่รัฐบาลประกาศนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัล ทำให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงไอซีที (ในขณะนั้น) เริ่มมีการศึกษาเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต แต่ก็มิได้โฟกัสไปที่ไอโอทีโดยตรง

ช่วงกลางปี 2558 สวทช.ได้จัดประชุมกลุ่มผู้ที่สนใจในเทคโนโลยี ไอโอที รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ครานั้นที่ประชุมมีมติว่า ควรตั้งกลุ่มขึ้นเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาไอโอทีในประเทศ แต่เมื่อเหลียวซ้ายแลขวาดูหาเจ้าภาพในการดำเนิน

งาน ในฝั่งภาครัฐ ณ ตอนนั้นไม่มีหน่วยงานไหนเลยที่ตอบรับเป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนเรื่องไอโอทีนี้อย่างเต็มตัว ส่งผลให้ฝั่งเอกชนรับเป็นเจ้าภาพดำเนินกิจกรรมเอง และตั้งกลุ่มไอโอทีคอนซอร์เทียม (IoT Consortium) ขึ้น

นายภาพกลับมา ณ ปัจจุบัน สถานการณ์เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมดล้วนกระโดดขึ้นขบวนแห่ไอโอทีกันอย่างเต็มตัว กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมประกาศทุ่มงบประมาณล้านสร้างสถาบันไอโอที (IoT Institute) เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาไอโอทีของอาเซียน

ขณะที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ประกาศนโยบาย Makers Nation สร้างนักพัฒนาไอโอที ฝั่ง กสทช.หลังออกประกาศอนุญาตใช้คลื่นความถี่สำหรับไอโอทีเรียบร้อย ก็เดินหน้าจัดไอโอทีฟอรัม เพื่อสนับสนุนผู้ให้บริการโทรคมนาคมที่ผันตัวมาเป็นผู้ให้บริการไอโอที ภาคเอกชนหลังจากจับกลุ่มกันเป็นไอโอทีคอนซอร์เทียมมาสองปีก็พากันไปจดทะเบียนตั้งเป็นสมาคมไทยไอโอทีเพื่อเตรียมรับขบวนแห่นี้ด้วย

ปีกลองเรื่องไอโอทีที่จะคึกคักมาก ในฐานะคนที่ทำงานเรื่องนี้ก็นับว่าเป็นชาติที่เห็นเทคโนโลยีเคลื่อนออกจากกลุ่มผู้บุกเบิก (Early adopter) ไปสู่ผู้ใช้ทั่วไป และมีหลายหน่วยงานออกตัวเป็นเจ้าภาพ

แต่ลึกๆ ก็มีความกังวลอยู่บ้างว่าขบวนแห่เหล่านี้จะเดินไปด้วยกันหรือแยกกันเดิน เพราะต้องยอมรับความจริงว่าแต่ละหน่วยงานต่างก็มีภารกิจเป้าหมายที่ไม่สอดคล้องกัน เช่น การเป็นศูนย์กลางของอาเซียน อาจหมายถึงการดึงนักพัฒนาและบริษัทต่างชาติมาใน

ไทย ในขณะที่อีกหน่วยต้องการสนับสนุนนักพัฒนาและบริษัทไทย การหาจุดสมดุลให้ทุกฝ่ายบรรลุเป้าหมายของตนจึงเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

ท้ายนี้ก็หวังว่าเราจะเห็นไอโอทีของไทยเฟื่องฟู มีหลายเจ้าภาพไม่เป็นไร แต่ขอให้ทุกขบวนแห่ไปในทิศทางเดียวกันก็พอ

ทั้งนี้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้มีการตั้งคณะกรรมการอินเทอร์เน็ตออฟฟิงส์ขึ้นมาศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตออฟฟิงส์ เพื่อนำมากรอบแนวทางและกำหนดนโยบายในการพัฒนาอินเทอร์เน็ตออฟฟิงส์ของภาครัฐ การจัดทำมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และการสื่อสารระหว่างอุปกรณ์กับอุปกรณ์ รวมถึงร่วมกันวิเคราะห์และรายงานผลกระทบจากการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตออฟฟิงส์ ■